

Flex-e: format haalbaarheids- studie voor energieadviseurs

Gebruik dit format bij het uitvoeren van de haalbaarheidsstudie. De studie geeft inzicht in welke flexibiliteitsmaatregelen financieel en technisch haalbaar zijn voor het bedrijf.

Hoe voert u de studie uit?

Ga minstens één keer naar de locatie waar u de haalbaarheidsstudie uitvoert. In uw rapport mag u ook gegevens of conclusies gebruiken uit eerdere onderzoeken, als die laten zien hoeveel flexibiliteit de aanvrager mogelijk heeft. Voorbeelden van deze onderzoeken zijn:

- een EED audit;
- een energietransitie-plan;
- een elektrificatie-plan;
- een verduurzamingsplan.

Onderdelen van de haalbaarheidsstudie

Bekijk hieronder de onderdelen die in uw studie moeten staan.

1 Bedrijfsgegevens

- a. EAN-code(s) van de elektriciteitsaansluiting(en) van het bedrijf.
- b. SBI-code(s) van het bedrijf.
- c. Gecontracteerd transportvermogen voor elektriciteit, aardgas en andere energiedragers of – vormen (zoals warmte en waterstof). Staan er al wijzigingen in vermogen in deze overeenkomsten gepland? Geef dit dan duidelijk aan.
- d. Energieverbruik van alle energiedragers. Dit moet een representatief kalenderjaar van de afgelopen 3 jaar zijn.
- e. Aantal uren per jaar dat het bedrijf actief is (en dus elektriciteit verbruikt). Voeg een overzicht van de standaard bedrijfstijden per week toe.

2 Congestieproblematiek (welke beperkingen zijn er op het elektriciteitsnet?)

Beschrijf de problemen met overbelasting (netcongestie) in het gebied van het bedrijf. Geef ook aan welke flexibiliteit in dit gebied nodig is. Gebruik hiervoor:

- a. de capaciteitskaart van netbeheerders.
- b. het nieuwste congestierapport van het congestiegebied waar het bedrijf staat als dit beschikbaar is. Neem hierbij contact op met de netbeheerder van het bedrijf.

3 Hoofdprocessen van het bedrijf

Beschrijf de belangrijkste processen. Geef ook aan:

- a. of het bedrijf eigen energie-opwek of -conversie heeft;
- b. het vermogen dat daarmee wordt geleverd.

Let op: heeft het bedrijf geen eigen energie-opwek of -conversie? Vermeld dit dan duidelijk.

4 Energievraagprofiel (hoeveel energie verbruikt het bedrijf?)

Elektriciteit:

- a. Het verbruiksprofiel per jaar, maand, week en dag (elektriciteit per kwartier). Neem een representatief jaar van de afgelopen 3 jaar.
- b. Leg de pieken en dalen in het elektriciteitsverbruik uit (analyse).
- c. Schat het verwachte energieverbruik over 5 jaar in. Leg daarbij uit hoe dit past binnen de verandering in vermogen, profiel en hoeveelheid energie die u afneemt.

Andere energiedragers (zoals aardgas en warmte):

- a. Het verbruiksprofiel per jaar en (als dit zo is) het verbruiksprofiel per maand, week en dag. Neem een representatief jaar van de afgelopen 3 jaar.
- b. Schat het verwachte energieverbruik over 5 jaar in. Leg daarbij uit hoe dit past binnen de verandering in vermogen, profiel en hoeveelheid energie die het bedrijf afneemt.

5 Beschrijving van de realistische flexibiliteitsmaatregelen

Welke maatregelen kan het bedrijf nemen? Schat per maatregel in:

- het flexibel vermogen (MW);
- de flexibele hoeveelheid energie (MWh per jaar);
- de tijdsduur van de flexibiliteit;
- de momenten waarop flexibiliteit kan worden ingezet, in een weekprofiel en een dagprofiel op kwartierbasis;
- hoe lang het duurt de flexibiliteit aan of uit te zetten (op- en afregelprocedure);
- het verwachte elektriciteitsverbruik na de maatregel (jaar-, maand-, week- en dagprofiel per kwartier).

6 Input netbeheerder (kan het bedrijf de flexibiliteitsmaatregel inzetten voor congestiemanagement?)

Beschrijf of en hoe het bedrijf realistische flexibiliteitsmaatregel(en) kan inzetten voor congestiemanagement. Geef aan:

- of deelname mogelijk is;
- welk type contract past;
- wat het verwachte financiële voordeel is.

7 Financiële analyse

Wat kosten de maatregelen? Schat per maatregel of combinatie van maatregelen in:

- de investeringskosten per onderdeel dat het bedrijf moet kopen;
- de operationele kosten per jaar;
- een eenvoudige terugverdientijd (ETVT) per maatregel of een combinatie van maatregelen (als dit mogelijk is).

8 Wat zijn de voor- en nadelen van de effecten van de maatregelen?

Beschrijf de voor- en nadelen van de effecten van de maatregelen. Let op de volgende punten:

- de kwaliteit van het eindproduct. De maatregel mag de kwaliteit van het product niet verminderen;
- flexibel vermogen: de hoeveelheid flexibiliteit die het bedrijf kan leveren en wanneer. Wat is hiervan het effect op het energievraagprofiel?;
- kosten versus baten (verdien capaciteit);
- hoe de maatregel in de huidige processen past (implementeerbaarheid);
- de veiligheid voor personeel, (productie) proces en omgeving;

- de beschikbaarheid van benodigde onderdelen en de mate waarin daar een veilig en operationeel systeem mee gebouwd kan worden;
- of de maatregel fysiek op de locatie past (inpasbaarheid).

Kies op basis hiervan de maatregelen die u verder uitwerkt. Gebruik hierbij ook de uitkomsten van onderdeel 5, 6 en 7.

9 Conceptueel-technisch ontwerp voor de geselecteerde flexibiliteitsmaatregel(en)

Werk de gekozen (combinatie van) flexibiliteitsmaatregelen uit in een conceptueel-technisch ontwerp. Hierin staat minimaal:

- hoe de maatregelen passen in de bestaande werkprocessen;
- of en hoe de maatregelen onderdeel zijn van het productieproces of van ondersteunende processen (utilities);
- het verwachte effect op het bedrijf. Het productie-/werkproces moet goed werkbaar blijven. En de kwaliteit van het product mag niet minder worden door de maatregel;
- welke aanpassingen nodig zijn om de installatie goed te laten functioneren. Zet deze regeltechnische aanpassingen in een blokschema, regeltechnische omschrijving en/of een beschrijving van de hulpmiddelen en hardware;
- een Proces Flow Diagram (PFD) van de aanpassingen op deelproces-niveau;
- een Single Line Diagram (SLD) van de elektrische aanpassingen;
- een plattegrond als bovenaanzicht in 2D van de mogelijke plaatsing van de maatregelen in bestaande installaties;
- de mogelijke leveranciers van de maatregelen;
- andere belangrijke bijzonderheden van de maatregelen die u nog niet onder bovenstaande punten noemde (denk aan gewicht, afmetingen en veiligheidseisen).

10 Uitvoeringsplan voor de geselecteerde flexibiliteitsmaatregel(en)

Maak een uitvoeringsplan voor de geselecteerde flexibiliteitsmaatregelen. Deze bevat tenminste:

- de fasering – de stappen die nodig zijn voor implementatie;
- de planning – tijdsplanning voor de verschillende maatregelen;
- de financiering – benodigde budgetten;
- de deskundigheid – welke expertise is nodig;
- de organisatorische aanpassingen;
- de impact op de bedrijfsvoering;
- als het bedrijf flexibiliteit wil aanbieden aan de netbeheerder of een flexibel contract nodig heeft: een advies over welk type contract passend is.
- de eventueel vergunningen die nodig zijn voor de realisatie van de flexibiliteitsmaatregel.

Dit is een publicatie van: **Rijksdienst voor Ondernemend Nederland**

Prinses Beatrixlaan 2 | 2595 AL Den Haag
Postbus 93144 | 2509 AC Den Haag
T +31 (0) 88 042 42 42
F +31 (0) 88 602 90 23
Contact
www.rvo.nl

Deze publicatie is tot stand gekomen in opdracht van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

© Rijksdienst voor Ondernemend Nederland | april 2026
Publicatienummer: RVO-076-2026/FS-DUZA

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) stimuleert duurzaam, agrarisch, innovatief en internationaal ondernemen. Met subsidies, het vinden van zakenpartners, kennis en het voldoen aan wet- en regelgeving. RVO werkt in opdracht van ministeries en de Europese Unie.

RVO is een onderdeel van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.